

## آشنایی با خدمت وظیفه عمومی

**سن مشمولیت:** هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که طی آن سال وارد سن ۱۹ سالگی می شود مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی خواهد شد.

**سال احضار:** سالی که طی آن سال افراد ذکور وارد سن ۱۹ سالگی (۱۸ سال تمام) می شوند و محاسبه آن به شرح زیر است :

$$\text{سال احضار} = \text{سال تولد} + ۱۸$$

$$\text{مثال : } ۱۳۹۴ = ۱۳۷۶ + ۱۸$$

**سال اعزام:** سالی که طی آن سال افراد ذکور جهت انجام خدمت دوره ضرورت بلامانع تشخیص داده شده و به خدمت اعزام می شوند که محاسبه آن به شرح زیر است :

$$\text{سال اعزام} = \text{سال تولد} + ۱۹$$

$$\text{مثال : } ۱۳۹۵ = ۱۳۷۶ + ۱۹$$

## معافیت تحصیلی مشمولان

۱- قبل از اتمام فرجه یکساله که از تاریخ فارغ التحصیلی محاسبه می شود مشمول بایستی مراحل تسویه حساب خود را با دانشگاه به پایان رسانده و فرم (شماره ۸ معرفی به حوزه نظام وظیفه) را دریافت نمایند زیرا در صورت اتمام فرجه، مشمول وارد غیبت شده و قادر به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر و یا استفاده از امتیاز امریه و دریافت گواهینامه موقت و دانشنامه نخواهد بود و این فرجه از زمان پایان امتحانات آخرین نیمسال و یا تاریخ دفاعیه دانشجو محاسبه می گردد.

۲- دانشجویان مشمول انتقالی حتما از ارسال معافیت تحصیلی خود توسط واحد مبدا (واحد که قبلا از آن مشغول به تحصیل بوده است) به واحد مقصد (واحدی که هم اکنون در آن مشغول به تحصیل می باشد) با پیگیری از اداره مشمولین دانشگاه اطمینان حاصل نموده و نسبت به ثبت آن توسط پلیس +۱۰ اقدام نمایند.

۳- کسانی که در طول تحصیل مبادرت به اخذ انواع کارتهای معافیت (موارد خاص، کفالت و ...) نموده اند بایستی اصل و تصویر آن را به اداره مشمولین جهت ثبت در سیستم تحویل نمایند.

۴- در صورت هرگونه تغییری در نام، نام خانوادگی، نام پدر و ... و با در دست داشتن اصل و کپی شناسنامه (توضیحات) فوراً مراتب را به اداره مشمولین اطلاع دهند.

۵- دانشجویان مشمول به وظیفه عمومی بعد از تاریخ فارغ التحصیلی، انصراف و یا اخراج یکسال فرصت دارند تا نسبت به معرفی خود به نظام وظیفه اقدام نمایند.

۶- دانشجویان مشمولی که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند و سنوات آنان به اتمام نرسیده است (وارد سنوات ارفاقی نشده باشند) و به منظور انتقال، تغییر رشته و یا تغییر مقطع (یا تواما) در سال جاری مجدداً در دانشگاه یا رشته دیگری پذیرفته شده اند (باز آزمون یا بدون آزمون) مشروط بر اینکه در سالهای ۹۰ و ۹۱ از امتیاز آزمون مجدد استفاده نکرده باشند و بیش از یکسال نیز از تاریخ انصراف آنان سپری نشده باشد می توانند با ارائه برگ انصراف از رشته / محل قبلی و دریافت فرم درخواست معافیت تحصیلی به شرط صدور مجوز از دفاتر پلیس+۱۰ از معافیت تحصیلی مجدد بهره مند می گردند. تاکید می گردد این افراد قبل از اتمام خدمت وظیفه عمومی دیگر مجاز به استفاده از این امتیاز در رشته / محل جدید و یا مقطع تحصیلی بالاتر (تا دکتری تخصصی) نمی باشند. (بخشنامه شماره ۱۸۳۱۱۳/۳۴ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

۷- طبق بخشنامه سازمان وظیفه عمومی ناجا دانشجویان فقط در صورت داشتن شرایط ذیل می توانند مدرک تحصیلی (گواهینامه موقت / دانشنامه) خود را از دانشگاه تحویل بگیرند:

- ارائه اصل کارت پایان خدمت و یا معافیت؛
- گواهی صادره از نیروی نظامی و انتظامی مبنی بر استخدام در نیروهای مذکور به تاریخ روز؛
- گواهی صادره از نیروی نظامی و انتظامی مبنی بر اشتغال به خدمت در دوره ضرورت بدون غیبت اولیه؛
- گواهی اشتغال به تحصیل یا خدمت در وزارت بهداشت، آموزش و پرورش، سازمان کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، آموزشگاه فنون هواپیمایی و ... .
- برگ اعزام به خدمت دوره ضرورت بدون غیبت در مدت اعتبار آن؛
- کارت معافیت موقت در مدت اعتبار آن (بدون غیبت).
- گواهی صادره از سوی سازمان وظیفه عمومی و معاونت های وظیفه عمومی استانهای کشور.

۸- دانشجویان مشمول ورودی جدید قبل از ثبت نام قطعی موظف هستند ضمن اخذ (پیوست ب) از اداره مشمولین دانشگاه با مراجعه به یکی از دفاتر پلیس+۱۰ پس از دریافت مجوز ثبت

نام نسبت به تحویل آن به اداره مشمولین اقدام نمایند در غیر اینصورت ثبت نام آنان باطل خواهد شد.

۹- سنوات تحصیلی مجاز دانشجویان: رعایت سقف سنوات تحصیل برای دانشجویان مشمول الزامی می باشد و سازمان وظیفه عمومی سقف مجاز تحصیل در هر مقطع تحصیلی را به شرح زیر اعلام نموده است و با کسانی که بیش از سقف تعیین شده ادامه تحصیل دهند مانند مشمولان غایب رفتار خواهد نمود. لذا دانشجویان به هر شکل و دلیلی (از قبیل: درخواست مرخصی تحصیلی بیش از حد - مشروطی بیش از حد - درخواست تقلیل واحد - حذف ترم و خلاء تحصیلی) موفق به اتمام تحصیل در مدت مجاز نگردد، موجب افزایش سنوات شده و شخص را وارد غیبت می نماید و به همین دلیل مجاز به ادامه تحصیل در مقطع بالاتر و استفاده از خدمات دانشجویی و سفر به خارج و ... تا پایان خدمت نمی باشند. ضمناً برابر اعلام وظیفه عمومی، دانشگاه از ثبت نام دانشجویانی که سقف مجاز تحصیل آنان به پایان رسیده معذور است و دانشگاه هیچ مسؤولیتی در این مورد نخواهد داشت (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

رعایت سنوات تحصیلی در مقاطع مختلف برای دانشجویان طبق جدول ذیل الزامی است:

((ورودی ۹۰ و به بعد))		((ورودی ۸۹ و ما قبل))	
مقطع تحصیلی	سنوات مجاز	مقطع تحصیلی	سنوات مجاز
کاردانی	۲/۵ سال	کاردانی	۳ سال
کارشناسی نا پیوسته	۳ سال	کارشناسی نا پیوسته	۳ سال
کارشناسی پیوسته	۵ سال	کارشناسی پیوسته	۶ سال
کارشناسی ارشد پیوسته	۶ سال	کارشناسی ارشد پیوسته	۶ سال
کارشناسی ارشد ناپیوسته	۳ سال	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۳ سال
دکتری پزشکی پیوسته	۸ سال	دکتری پزشکی پیوسته	۸ سال
دکتری تخصصی	۶ سال	دکتری تخصصی	۶ سال

سنوات فوق برای ورودیهای ۹۰ و به بعد قابل محاسبه بوده و در صورتی که به هر دلیل موفق به اتمام دروس خود در سنوات تعیین شده نگردند مجاز به ادامه تحصیل در مقطع بالاتر نخواهند بود و مانند سربازان غایب با آنان برخورد خواهد شد.

دانشجویان مشمول ما قبل سال ۹۰ در صورتی که در سنوات مجاز تحصیل موفق به اتمام دروس خود نگردند موظفند مراحل درخواست و اخذ مجوز سنوات ارفاقی را پس از طرح در کمیسیون موارد خاص از پلیس ۱۰ شخصا پیگیری نمایند.

**تذکر ۱:** دانشجویان مشمولی که در سنوات مجاز و نیمسالهای ارفاقی به هر دلیلی موفق به اتمام تحصیل نمی شوند و از سنوات یکساله پس از اخراج استفاده می نمایند نظام وظیفه مانند دانشجویان اخراجی با آنان برخورد می نماید و این عده پس از پایان تحصیلات با مدرک پایه (کارشناسی پیوسته با مدرک پیش دانشگاهی)، (کارشناسی ناپیوسته با مدرک کاردانی) و (کارشناسی ارشد با مدرک کارشناسی) به خدمت اعزام خواهند شد. ضمن اینکه این افراد مجاز به ادامه تحصیل در مقطع بالاتر تا پایان خدمت سربازی و یا اخذ کارت معافیت معتبر نخواهند بود.

**تذکر ۲:** به دانشجویان مشمولی که عدم مراجعه بیش از یکماه دارند تذکر داده می شود که در صورت عدم مراجعه به دانشگاه ظرف یکماه غیبت آنان باعث لغو معافیت تحصیلی می گردد و مراتب به وظیفه عمومی منعکس خواهد شد.

۱۰- تحصیل همزمان با خدمت وظیفه عمومی و همچنین همزمان با تحصیل در رشته / دانشگاه های دیگر (اعم از دانشگاه آزاد و یا سایر دانشگاهها) در هر شرایطی ممنوع است و دانشگاه با متخلفین برابر مقررات رفتار خواهد نمود. (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

۱۱- ثبت نام مشمولان غایب جرم محسوب شده و ممنوع می باشد و دانشگاه از ثبت نام مشمولان غایب تا رفع غیبت از طریق سازمان وظیفه عمومی ناجا معذور است (بند ۱ بخشنامه شماره ۴۰/۲۴۲۱ مورخ ۱۳۸۵/۱/۱۴ سازمان مرکز).

۱۲- شاغلین خدمت وظیفه عمومی که تا قبل از شروع نیمسال دوم خدمت آنان بطور قطع به پایان می رسد، می توانند در دانشگاه ثبت نام نموده و نیمسال اول را از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند. بدیهی است این افراد برای شروع تحصیل در نیمسال دوم بایستی کارت پایان خدمت و یا گواهی اتمام

خدمت وظیفه عمومی رایحه نمایند (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

۱۳- مشمولانی که در حین خدمت وظیفه عمومی می باشند مشروط بر اینکه بدون غیبت به خدمت اعزام شده باشند (بجز پذیرفته شدگان دوره کاردانی) حتی اگر بیش از یکسال از فراغت تحصیل آنان در مقطع قبلی سپری شده باشد می توانند با دریافت فرم درخواست معافیت تحصیلی از خدمت ترخیص گردند و صدور مجوز آنان در دانشگاه موکول به ترخیص از خدمت وظیفه و صدور مجوز توسط دفاتر پلیس+۱۰ می باشد. (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

۱۴- استفاده از معافیت پزشکی جهت مشمولان در حین تحصیل منع قانونی دارد و در هر صورت اقدام دانشجوی جهت اخذ معافیت پزشکی خلاف مقررات و بخشنامه های وظیفه عمومی بوده و در این خصوص از ادامه تحصیل دانشجوی جلوگیری به عمل خواهد آمد و مراتب به اطلاع معاونت وظیفه عمومی خواهد رسید. حتی در مواردی دانشجوی از دانشگاه انصراف داده و پس از آن مبادرت به اخذ معافیت پزشکی نموده است و قصد بازگشت به تحصیل دارد، منع قانونی داشته و دانشگاه از پذیرش مجدد این افراد معذور است. ولی افرادی که قبل از ثبت نام در دانشگاه درخواست معافیت پزشکی نموده اند و یا معافیت آنان در دست صدور می باشد با رایحه گواهی از وظیفه عمومی مربوطه مجاز به ثبت نام می باشند و در صورتیکه فرد موفق به رایحه گواهی از وظیفه عمومی نشود و یا معافیت پزشکی (موقت یا دائم) وی صادر نگردد بایستی برای آنان معافیت تحصیلی در خواست شود (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

۱۵- دانشجویان مشمول اخراجی و ترک تحصیل حق ادامه تحصیل تا پایان خدمت وظیفه عمومی یا اخذ معافیت دائم را ندارند (بخشنامه شماره ۳۴/۱۸۳۱۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۵).

### **شرایط انصراف از تحصیل دانشجویان مشمول**

۱- هر مشمول در طول مدت تحصیل خود (از دیپلم تا دکتری) فقط **یک بار** مجاز به انصراف و شروع به تحصیل مجدد می باشد.

۲- از تاریخ انصراف قبلی بیش از **یکسال** نگذشته باشد.

۳- انصراف در سنوات ارفاقی یا مهلت معرفی مجاز به تحصیل مجدد نخواهد بود.

۴- سرباز حین خدمت به شرط نداشتن غیبت و عدم گذشت بیش از یکسال از انصراف واجد شرایط ترخیص از خدمت و معرفی به نظام می باشد.

۵- دانشجویان انصرافی به شرط عدم اعزام به خدمت، عدم انصراف در سنوات ارفاقی و عدم گذشت بیش از یکسال از تاریخ انصراف می توانند با ارائه موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه تقاضای بازگشت به تحصیل از وظیفه عمومی نمایند.

۶- تحصیل همزمان با خدمت غیر مجاز می باشد و برای مشمولان معافیت تحصیلی صادر نخواهد شد.

### خروج موقت از کشور مشمولان

آخرین شرایط دانشجویان، برای خروج موقت از کشور به شرح ذیل می باشد:

۱- انجام زیارت به مقصد کشورهای عربستان و عراق با ارائه نامه از سازمان حج و زیارت؛

۲- به منظور پیشرفت در امر تحصیل؛

۳- برای خروج از کشور مشمولان جهت سفرهای غیر زیارتی (علمی، شرکت در مسابقات و امتحانات و ...) تصویر مستندات یا دعوتنامه و پذیرش مربوطه باید ضمیمه فرمها گردد. اعتبار مسابقات بین المللی علمی و ابداعات و اختراعات یا سمینارها و موارد مشابه نیز بایستی توسط معاونت محترم پژوهشی واحد به تایید رسیده باشد.

۴- دانشجویانی که سنوات مجاز تحصیل آنان به اتمام رسیده است می بایست دارای مجوز ادامه تحصیل (صادر از وظیفه عمومی) باشند، تصویر مجوز ضمیمه فرم خروج از کشور گردد.

۵- زمان خروج از کشور بایستی بنحوی باشد که تاریخ گواهی تنظیمی با تاریخ خروج فرد از کشور، بیش از سه ماه فاصله نداشته باشد. ضمن آنکه فاصله خروج و بازگشت دانشجو از یک ماه تجاوز ننماید.

۶- تایید گواهی خروج از کشور ورزشکارانی که قصد شرکت در مسابقات ورزشی بین المللی را دارند، موکول به ارائه گواهی و تاییدیه مسابقات مربوطه توسط امور مشترک فدراسیونهای سازمان تربیت بدنی با مهر برجسته است که پس از تایید فرم سه قسمتی توسط دانشگاه و اداره تربیت بدنی واحد جهت تایید به اداره امور مشمولین ارسال می گردد.

## دستور العمل خروج از کشور جهت دانشجویان ذکور و مشمولان وظیفه عمومی:

بر اساس دستورالعمل خروج از کشور مشمولان وظیفه عمومی به شماره ۴۲۹۵۶۵/۴۳ مورخ ۸۹/۱۰/۲۷ و همچنین بر اساس ابلاغیه شماره ۲۳/۲۲/۷۷۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ سازمان وظیفه عمومی در خصوص خروج موقت دانشجویان مشمول وظیفه عمومی از کشور به شرح ذیل اعلام می‌نماید:

### **ضوابط کلی:**

شرایط مشمولان برای خروج موقت از کشور فاقد غیبت باشند؛

وضعیت تحصیلی مشخصی داشته باشند؛

در سنوات ارفاقی مازاد بر سنوات مجاز تحصیل نباشند؛ مهلت معرفی مشمولان فارغ التحصیل به پایان نرسیده باشد یا دارای برگ اعزام بدون غیبت باشند (این شرط برای دانشجویان نمی‌باشد)؛

برای مراجعه به موقع به کشور وثیقه مورد نیاز را بسپارند؛ گواهی اشتغال به تحصیل یا درخواست مجوز خروج موقت از کشور را ارائه نمایند.

### **مدت زمان خروج از کشور:**

سفرهای مطالعاتی: حداکثر ۶ ماه برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و یکسال برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی .ph. D

سفرهای نیمه علمی، علمی و زیارتی: حداکثر ۳۰ روز (برای حج واجب مدت خروج ۶۰ روز خواهد بود)

سفرهای غیر علمی شامل سفر به تمامی کشورها (از جمله سوریه) حداکثر به مدت ۳۰ روز؛

سفرهای ورزشی: مدت خروج برابر با مقرراتی است که سازمان تربیت بدنی (امور مشترک فدراسیون‌ها) اعلام می‌نماید؛ دفعات خروج از کشور برای هر نیمسال تحصیلی ۲ بار بدون توجه به نوع سفر خواهد بود.

### **نحوه درخواست مجوز خروج از کشور دانشجویان و تایید آنها:**

۱- ارائه در خواست توسط دانشجو به واحد یا مرکز دانشگاهی.

۲- ثبت درخواست در سامانه [www.evazifeh.epolice.ir](http://www.evazifeh.epolice.ir)

۳- مراجعه به کارشناس امور مشمولین جهت تکمیل فرم ثبت نام بعد از ۲۴ ساعت از ثبت نام در سامانه.